

Награди за общинските и областните администрации

Областните и общинските администрации са сред основните потребители на средствата от оперативните програми. От друга страна работата им засяга всеки гражданин, който е потребител на техните услуги. Това е причина редакцията на списание „Фондове Програми Проекти“ да направи по-голям обзорец материал по повод проект „Прозрачност и публичност на действията на областните и общински администрации – гаранция за почтено и добро управление“, благодарение на който бяха връчени и награди за администрации-те с най-добри практики в тази насока.

На първия етап от изследователския проект „Прозрачност и публичност на действията на областните и общински администрации – гаранция за почтено и добро управление“, осъществен от агенция „Еврика“, е направен предварителен анализ на съществуващите практики в областните и общинските администрации за постигане на прозрачност и публичност. Особено голямо внимание анализът обръща на сайтовете на общинските администрации, като изводът е, че почти всички общини са достъпни в интернет за гражданите си, но за съжаление броят на тези, които изцяло покриват критериите за прозрачност и публичност са много малко. Някои от критериите, които са посочени при изследването са наличието на информация за структурата и функциите на общинската администрация и общинския съвет, информация за програмите и проектите, в които участва общината, възможност за изпращане на сигнали, свързани с прояви на корупция. Като добра практика е определено и качването на бланки (формуляри) на необходимите за извършването на определена услуга декларации и заявления. Изследвани са различни аспекти на обслужването, което предлагат администрациите.

ЗАКЛЮЧЕНИЯТА ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО СА:

1. Ако се прегледат подобни изследвания, правени дори и преди една година, ще се видят

съществени различия. Много нови инициативи - повече и по-функционални интернет страници, по-удобни за гражданите приемни и информационни служби, по-любезни служители и по-малко негативни практики.

2. Установи се радващо ниско ниво на корупция в общинските администрации – 18,5% от запитаните смятат, че за да получат услуга в тяхната администрация, трябва да дадат рушвет. При бизнесмените това ниво е още по-ниско – 10,5%. Само за сравнение – 28% от българите (според изследванията на ЦИОМ от края на миналата година) смятат, че корупцията е широко разпространена в държавната администрация.

3. Образът на вечно киселия и намръщен общински чиновник сякаш все повече отива в миналото. 42% от анкетираните смятат, че ги обслужват добре, а едва 13% са истински разочаровани. Само преди две години 47,9% от анкетираните не са били доволни от качеството на административните услуги, предоставяни от държавата (по данни на НЦИОМ).

4. Това, което наистина липсва, е реалната връзката на администрациите с гражданското об-

щество. За съжаление много от добрите практики и инициативи остават незабелязани за мнозинството от хората. Общината все още остава мястото, в което се ходи „по работа“. Рубриките за общинските програми и проекти във вестниците са от най-скучните за четене, интернет страниците все още са недостъпни за голяма част от хората, просто защото нямат достъп до световната мрежа, а много от инициативите са затворени в самия областен или общински център и рядко достигат до съставните селища. Едва 7% от общините имат реално действащи изнесени центрове за обслужване.

5. В много общини вместо да се работи с гражданското общество, се предпочита да се работи с „подставени“ лица или организации. В съответните комисии или форуми се канят „удобни“ представители на НПО, експерти или граждани. Процентът на общините, където реално се организират широки форуми като дни на отворените врати, местни референдуми, открити обсъждания, кръгли маси и пр., не е особено висок – около 10%.

6. Не навсякъде има и достатъчно добре обучени служители. За съжаление се констатира, че в много случаи чиновниците не умеят да боравят с електронна поща и Интернет – около 17%. Съществуват все още и груби и некоректни служители, за които даването на информация на гражданите и гражданските институции е нещо, „което не им влиза в работата“.

7. Неефективно работещи връзки и комуникации в самите областни и общински управи. Понякога лявата ръка не знае какво прави дясната. В 25% от случаите не се координират достатъчно добре задачите, губи се информация, прехвърлят се отговорности, липсват добре работещи вътрешни мрежи.

8. Областните управи гледат

на себе си като нещо различно от общинските и рядко провеждат обща политика. Дори нещо повече – те не знаят и не се интересуват от общинските практики в областта, освен ако не засягат преките им интереси. Честа практика е да си прехвърлят отговорности и дори да си пречат, ако представляват различни политически сили. Съвместните инициативи и общите проекти на ниво областни и общински администрации са рядкост.

9. Въпреки усилията, които се хвърлят за популяризиране на дейностите в общината, не са много гражданите, които реално имат представа за целия набор от дейности и услуги. Много от формалностите са затруднителни за неграмотните или ниско грамотните хора, както и за много от възрастните и хората в социалните институции. По-малко от 1% от малограмотните хора познават добре функциите и структурата на общинското управление, а по-малко от 7% знаят нещо за това. (За сравнение 22-27% от образованите смятат, че са добре информирани.) Тук трябва да се търсят други форми и методи за информизиране освен стандартните.

10. На Интернет се гледа като на панацея. Най-честите препратки, когато човек потърси информация, са към сайтовете на администрациите. Но 14% от администрациите въобще нямат работещи сайтове, а 20% са нефункционални.

От друга страна 57% от хората изобщо не ползват световната мрежа и това отново са малограмотни и социално слаби хора.

11. Младите хора са тези с най-малко познания за работата

и функционирането на областните и общинските управи. Едва 9% от хората на възраст до 25 г. знаят нещо за тях. За сравнение – при другите възрастови групи процентът се движи между 25 и 30. Тук вината е и в образователната система. Липсва адекватно гражданско образование, което би трябвало да започне още в начален курс. Когато не знаеш как да потърсиш услуга или помощ, ти си обречен на безпомощност.

12. Много малко се работи с младите хора и децата. Спорадични прояви като „кмет за един ден“, „младежки парламент“ и подобни обхващат много малко деца и юноши. Тепърва прохода европейската идея „община – приятел на детето“, която включва специални мерки за отварянето на общинската политика към проблемите на децата и юношите.

О п р е д е л е н о
има още много неща, които трябва да се свършат, но посоката е правилна, а резултатите за непредубедения на-

Администрацията трябва да разбере, че продава услуги каквито се предлагат и в магазина и в хотела. Служителите трябва да се почувстват като висшестепенни работници. След като не могат да се повишат заплатите им, поне да се повиши самочувствието им, да се усещат значими.

блюдател – видими, завърши г-н Игов от агенция „Еврика“. Думите, с които може да се завърши това изследване е, че ако искаме да имаме повече държавна, ние трябва да сме повече

граждани, добави той. Според него най-важното, което трябва да се направи от областните и общинските администрации, за да започнат да функционират по-добре и да са по-прозрачни, е да обърнат внимание на гражданите, които нямат необходимото гражданско образование и не могат да се справят със сложните административни процедури. Според него има

неща, които се въвеждат като новости още преди хората да могат да се справят с тях.

Петя Донова, председател на УС на Фондацията за прозрачни регламенти, обясни учредяването на приза за администрациите с факта, че наблюденията показват, че държавната администрация е направила

доста, но все още не го е показала. Идеята за учредяването му се появи в хода на изпълнение на проекта и създателите му се надяваме той да може да стимулира администрациите да се

стараят, да работят за прозрачност, добави тя. Г-н Игов сравни изследването на „Еврика” с друго, което е правено половин година по-рано. Оказва се, че тенденцията е положителна, но трябва да се работи в посока на още по-голямо намаляване на корупцията. Администрацията трябва да разбере, че продава услуги каквито се предлагат и в магазина и в хотела. Служителите трябва да се почувстват като вид социални работници. След като не могат да се повишат заплатите им, поне да се повиши самочувствието им, да се усещат значими, посъветва той.

Анализите на състоянието на българската държавна и общинска администрация очертават необходимостта от подобряване на прилагането на някои от принципите на добро управление като по-добра ефективност и ефикасност, повече прозрачност и достъпност и по-добра координация, твърди още Игов. Затова Фондация за прозрачни регламенти учреди национална награда в четири категории, която ще стимулира прилагането на принципите на добро управление. Целта е да се идентифицират и покажат пред широката общественост, пред отговорните институции в ЕС и България добрите практики от дейността на администрацията и положителния ефект от партньорството ѝ с неправителствения сектор.

Фондация за прозрачни регламенти – учредител на приза, е определила четири категории, в които да се връчва наградата.

- Най-прозрачна областна администрация
- Най-прозрачна общинска администрация
- Най-добра практика на партньорство между областната администрация и структурите на граждан-

ското общество за реализиране на прозрачност в действията на администрацията

- Най-добра практика на партньорство между общинската администрация и структурите на гражданското общество за реализиране на прозрачност в действията на администрацията

Наградата е годишна преходна статуетка, изработена от българския скулптор Райнис Гелов по идея и задание на Настоятелството на фондацията. Статуетката символизира добрата воля за промяна към прозрачност и откритост в действията на администрацията, към „отваряне” на администрацията към гражданите и бизнеса – потребители на техните услуги. Статуетката изобразява фигура на целеустремен човек. Ръцете са отворени като криле на птица и са призив за партньорство. Движението на фигурата е във възходяща посока и има аналогия с логото на фондацията.

Администрациите, които тази година спечелят в четирите категории, ще бъдат носители на наградата в срок от една година и ще предават статуетката на следващите победители. В случай, че една администрация спечели наградата в три поредни години, статуетката остава за нея завинаги.

Победителите

Отличниците, които тази година са работили най-сериозно за постигане на прозрачност и в сътрудничество с гражданския сектор.

Областна администрация Сливен - в категория „Най-прозрачна областна администрация“

Общинска администрация Кубрат - в категория „Най-прозрачна общинска администрация“

Областна администрация Благоевград с практиката „Електронна област“ - в категория „Най-добра практика за партньорство между областна администрация и структурите на гражданското общество за реализиране на прозрачност в действията на администрацията“

Общинска администрация Мездра с практиката за МИГИ /местна инициативна група по интегритет/ по проект „Добро управление и организационна култура на местната власт в България“ с trans FORMA(tF), НПО Линкс, ФРМС и Център за либерални стратегии - в категория „Най-добра практика за партньорство между общинска администрация и структурите на гражданското общество за реализиране на прозрачност в действията на администрацията“.

Номинирането и класирането на кандидатите е извършено от комисия с председател арх. Белин Моллов въз основа на резултатите от националното представително социално-психологическо изследване, извършено от Агенция „Еврика“ по проект на „Фондация за прозрачни регламенти“ – „Прозрачност и публичност на действията на областните и общинските администрации – гаранция за почтено и добро управление“ по приоритетна ос 1.2. „Прозрачна и почтена държавна администрация“ на ОП „Административен капацитет“, съфинансирана от ЕС чрез ЕСФ.